

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobce A. G.,** zastoupeného Mgr. Janou Hladíkovou, advokátkou se sídlem 17. listopadu 623, Pardubice, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7,** o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2003, č. j. OAM-4091/VL-19-K03-2002, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, pod sp. zn. 52 Az 319/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 2. 6. 2004, č. j. 52 Az 319/2003 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokátky Mgr. Jany Hladíkové **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí bylo rozhodnuto o neudělení azylu žalobci (dále též „stěžovatel“) z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že důvodem žádosti žalobce

o udělení azylu byly jeho obavy z jednání ze strany soukromých osob, které žadateli vyhrožovaly a jednou jej fyzicky napadly a dále snaha o setkání s rodiči a snoubenkou. K tomu žalovaný uvedl, že problémy se soukromými osobami se žalobce pokusil řešit jen jednorázově; poté se již na policii neobrátil, aby nevěděla, kde se žalobce zdržuje; podle žalovaného tím žalobce nevyužil všech možností ochrany, které mu byly v jeho domovské zemi k dispozici. Navíc žalobce vycestoval ze země původu až v době, kdy byl bez zjevných potíží a výslovně uvedl, že po změně místa bydliště již k výhrůžkám nedošlo. Podle žalovaného byla skutečným důvodem pro opuštění země původu snaha žalobce setkat se s rodiči a snoubenkou; tyto pohnutky však nejsou zákonnými důvody pro udělení azylu, nýbrž podléhají režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Z uvedených důvodů žalovaný konstatoval, že nejsou splněny zákonné podmínky pro udělení azylu žalobci podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Dále se žalovaný vyjádřil k neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 2. 6. 2004, č. j. 52 Az 319/2003 - 41, byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že v řízení o udělení azylu nebylo prokázáno, že by byl žalobce pronásledován z důvodů taxativně vymezených zákonem o azylu a nebyla prokázána ani odůvodněná obava žalobce z pronásledování z těchto důvodů. Pronásledování ze strany soukromých osob nelze podle soudu bez dalšího podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Soud uvedl, že azyl jako specifický a výjimečný právní institut nikdy nebyl a nebude univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před každým bezprávím. Soud dále konstatoval, že žalovaný se v odůvodnění řádně vypořádal nejen s důvody neudělení azylu, ale také s rozhodnutím o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Soud se ztotožnil i s obsahem odůvodnění rozhodnutí žalovaného a neshledal důvodnými ani obecně formulované námitky žalobce ohledně porušení ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 spr. ř. Poté, co soud shledal zákonnými rovněž rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu, žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané a ve lhůtě doplněné kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že důvody kasační stížnosti spatřuje v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel uvádí, že v řízení o udělení azylu došlo k porušení § 3 odst. 3 a 4 spr. ř., neboť žalovaný se nezabýval věcí svědomitě a odpovědně, ačkoliv jeho rozhodnutí mají být přesvědčivá, jak předpokládá ustanovení § 3 odst. 4 spr. ř. ve spojení s § 46 a § 47 odst. 1 a 3 spr. ř., podle něhož má rozhodnutí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci a obsahovat předepsané náležitosti, mj. i řádné odůvodnění. Stěžovatel namítá, že rozhodnutí o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu je stěžovatel povinen řádně odůvodnit a uvést, jakými myšlenkovými procesy byl veden v rámci správního uvážení, aby jeho postupy byly soudem přezkoumatelné, což se v daném případě nestalo. Soud je přitom podle stěžovatele povinen přezkoumat, zda byly dodrženy meze správního uvážení, které v daném případě zjevně absentovalo. Žalovaný se nevypořádal rovněž s tvrzením žalobce, že je pronásledován bratry kamarádky, kteří ho nutí ke sňatku se sousedkou, a i poté, co se snažil v Rusku skrývat, byl těmito osobami donucen vrátit se do Dagestánu. Z důvodu uvedených vad řízení měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Stěžovatel má za to, že byla nesprávně posouzena i nastíněná právní otázka pronásledování, čímž došlo k nezákonnosti rozhodnutí. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 2. 6. 2004, č. j. 52 Az 319/2003 - 41, bylo zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí soudu prvního stupně byla vydána v souladu s právními přepisy. Žalovaný uvedl, že se soud prvního stupně náležitě vypořádal se všemi námitkami žalobce a že stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádnou skutečnost zpochybňující správnost předchozích rozhodnutí. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Prvním důvodem podané kasační stížnosti je důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Nejvyšší správní soud taková pochybení v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, neshledal. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že žalovaný i krajský soud nesprávně kvalifikovaly tvrzení žalobce o pronásledování ze strany bratrů sousedky, ačkoliv tím měl být podle žalobce dán důvod pro udělení azylu; podle žalobce se žalovaný ani soud s tímto tvrzením nevypořádaly. S tímto názorem stěžovatele se Nejvyšší správní soud neztotožnil, neboť žalovaný i soud prvního stupně se řádně zabývaly důvody žalobce pro udělení azylu. Tyto důvody však nebylo možné kvalifikovat jinak než jako obavu žalobce z jednání ze strany soukromých osob, přičemž takový důvod sám o sobě nemůže být důvodem pro udělení azylu na území České republiky. Žalovaný se s tvrzeními žalobce o jeho pronásledování v zemi původu řádně vypořádal, když uvedl, že pronásledování žalobce v zemi původu by mohlo být za splnění dalších podmínek důvodem pro udělení azylu pouze v situaci, pokud by k němu docházelo z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a státní orgány v zemi původu by odmítaly žalobci poskytnout ochranu. O takovou situaci se však v souzené věci nejednalo, neboť žalobce uváděl pronásledování výhradně ze strany soukromých osob a navíc se na policii v zemi původu obrátil pouze jednorázově a nevyčkal ani vyřešení záležitosti. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že tvrzení žalobce v řízení o udělení azylu byla žalovaným právně kvalifikována správně, a krajský soud postupoval správně, když konstatoval, že uvedené důvody nejsou důvody pro udělení azylu na území České republiky. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Kasační stížnost byla dále podána z důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatel tuto námitku vyjma obecných odkazů na ustanovení správního řádu, která měla být žalovaný v průběhu řízení o udělení azylu porušena, a kterými se Nejvyšší správní soud vzhledem k jejich obecné formulaci nezabýval, konkretizoval odkazem na nedostatečné odůvodnění správního uvážení

žalovaného týkající se udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že správní uvážení, u něhož musí být přezkoumatelné, zda nevybočilo ze zákonem stanovených mezí, ohledně rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu zcela absentuje. Nejvyšší správní soud konstatuje, že se touto námitkou nemohl zabývat, neboť nebyla stěžovatelem uplatněna v žalobním řízení, ač uplatněna být mohla, přičemž podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nejsou přípustné právní důvody kasační stížnosti, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem prvního stupně, ač tak učinit mohl. Rovněž z ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. vyplývá, že pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně podle tohoto ustanovení musela být vada správního řízení žalobcem důvodně vytýkána již v řízení před soudem prvního stupně. Žalobce však v žalobě odkaz na tuto skutečnost neuvedl, a omezil se pouze na obecně formulovaný výčet domněle porušených ustanovení správního řádu. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 2 x 1 000,- Kč za dva úkony právní služby – první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a sepsání doplnění kasační stížnosti ze dne a 2 x 75,- Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Celkem tedy odměna advokátky činí 2 150,- Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. dubna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu